

Plan van de gemeenteraad van de gemeente Wassenaar houdende het subsidiebeleid (Subsidieplan Wassenaar 2021-2024)

De gemeenteraad van Wassenaar,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 april 2020;

gelet op artikel 147, tweede lid van de Gemeentewet, en artikel 23 van de Financiële verordening gemeente Wassenaar, en de Inspraakverordening gemeente Wassenaar;

overwegende dat het college samenspraak heeft georganiseerd ter voorbereiding van dit raadsbesluit, met belanghebbende organisaties in de vorm van een participatietraject en een aanvullende enquête waarin gesproken is over uitgangspunten van het subsidiebeleid; de uitkomst van dit traject is neergelegd in twee verslagen die als bijlage zijn toegevoegd aan het subsidieplan (zie bijlage 1 Uitkomsten participatietraject en bijlage 2 Enquête subsidieformulier); deze inbreng is verwerkt in het voorliggende Subsidieplan;

b e s l u i t:

1. Het subsidieplan Wassenaar 2021-2024 vast te stellen
2. Per 1 januari 2021 geen incidentele subsidie meer te verstrekken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Wassenaar gehouden op maandag 8 juni 2020

de griffier,
drs. J. Kleinhesselink
de voorzitter,
drs. L.A. de Lange

Subsidiebeleid Wassenaar 2021-2024

Inhoudsopgave

1. Beleidsplannen, programma's en afspraken
Nieuw, innovatief en efficiënt
Verbeterd
Samenhangend
Eerlijk
Actueel
2. Uitgangspunten subsidiebeleid 2021-2024
3. Algemene uitgangspunten subsidieregeling
4. Samenhangend zorgaanbod
5. Integratie & participatie
Kern van het beleid
Trends en ontwikkelingen
Activiteiten/onderdelen die voor subsidie in aanmerking komen
Subsidiecriteria
6. Sport en bewegen
Kern van het beleid
Trends en ontwikkelingen
Activiteiten/onderdelen die voor subsidie in aanmerking komen
Subsidiecriteria
7. Kunst en Cultuur
Kern van het beleid
Trends en ontwikkelingen
Activiteiten/onderdelen die voor subsidie in aanmerking komen
Subsidiecriteria

8. Leefbaarheid (economie, communicatie, erfgoed en strand)
Kern van het beleid
Trends en ontwikkelingen
Activiteiten/onderdelen die voor subsidie in aanmerking komen
Subsidiecriteria

Bijlage 1 Uitkomsten participatietraject

Bijlage 2 Enquête Subsidieformulier

Inleiding

Voor u ligt het nieuwe subsidieplan voor de komende vier jaar.

Het geven van subsidie is enerzijds een wijze van financiering van instanties die overheidstaken uitvoeren zoals de jeugdgezondheidszorg en de lokale omroep maar anderzijds is het wijze om Wassenaar nog een stukje mooier te maken. De prachtige initiatieven van en door vele vrijwilligers maken dat het nog leuker is om in Wassenaar te wonen. Door deze verenigingen en organisaties financieel een beetje te ondersteunen kunnen zij dit voor de inwoners realiseren. Daardoor hebben we in Wassenaar muziek, theater, sport en vele activiteiten voor jong en oud die er anders niet zouden zijn.

Ook het subsidiebeleid moet met de tijd meegaan. Het is aangepast aan wetgeving, we subsidiëren zo veel mogelijk en vragen meer samenwerking. Ook gaan we nog meer eenmalige initiatieven ondersteunen door hiervoor een opdracht te verstrekken aan de Stichting Gemeenschapsfonds Wassenaar.

De kracht van onze inwoners is de kern van ons dorp. Met een kleine ondersteuning maken we meer mogelijk.

Inge Zweerts de Jong
Wethouder Jeugd, participatie, welzijn en sport

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 t/m 3: de context

Het eerste deel van het subsidiebeleid beschrijft de kaders, namelijk de relevante ontwikkelingen en de uitgangspunten van het subsidiebeleid en de subsidieregeling.

Hoofdstuk 4 t/m 8: de kern

Het tweede deel van het subsidiebeleid beschrijft de kern van het beleid, de trends en ontwikkelingen, de activiteiten die in aanmerking komen voor subsidie en de criteria. Dit gebeurt voor de onderstaande beleidsterreinen:

- Samenhangend zorgaanbod
- Integratie en participatie
- Sport en bewegen
- Kunst en cultuur
- Leefbaarheid (economie, communicatie, erfgoed en strand)

Afhankelijk van het terrein worden in de hoofdstukken één of meerdere doelen gesteld.

Een voorbeeld: In het hoofdstuk 'Samenhangend zorgaanbod' worden vijf hoofdoelen binnen het Sociaal Domein beschreven. Organisaties moeten bij hun aanvraag aangeven hoe zij zich onderscheiden van andere organisaties en hoe zij met hun activiteitenaanbod bijdragen aan het behalen van de doelen. De prestaties zijn bij dit thema minder expliciet benoemd. Bij overige terreinen worden prestaties en criteria gesteld waaraan organisaties moeten voldoen.

1. Beleidsplannen, programma's en afspraken

Het subsidiebeleid is opgesteld in lijn met andere beleidsplannen, programma's en afspraken. Uiteraard sluit het subsidiebeleid aan op de inhoudelijke koers en de bijbehorende ombuigingen uit het Coalitieakkoord. Een aantal relevante afspraken en ontwikkelingen is hieronder toegelicht.

Ondersteuning andere beleidsvelden, programma's en coalitieakkoord

Een financiële stimulans (subsidie) kan bijdragen aan verwezenlijking van de doelstellingen van de uitvoeringsplannen Sociaal Domein, het Nationaal Sportakkoord (bestaande uit het Lokaal Sportakkoord en het Nationaal Preventieakkoord), het Garantieplan sport, het evenementenbeleid, de Groen- en Watervisie en de Cultuurnota 2021-2024. Door de kaders van het subsidieplan te enten op de uitgangspunten van Programma Wassenaar 2030 en het coalitieakkoord draagt het subsidieplan bij aan de realisatie van de daarin opgenomen doelstellingen.

Invoering kostendekkende huren vastgoed

Een belangrijk uitgangspunt in het subsidiebeleid is dat er subsidie wordt verstrekt voor activiteiten en niet voor het huren van panden of gronden. Echter, de invoering van kostendekkende huren van het gemeentelijk vastgoed, op basis van de Wet Markt en Overheid, vraagt mogelijk om huurcompensatie. Het beleid ten aanzien van de invoering van kostendekkende huren zal nog dit jaar mogelijk herijkt worden en aan de raad voorgelegd. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze berekening wordt over eventuele compensatie van huur of pacht besloten. Om bij het schrijven van dit subsidieplan niet op deze besluitvorming vooruit te lopen, wordt er - als hiertoe wordt besloten - een aparte regeling voor compensatie van huur of pacht gemaakt.

Herziening contracten sport en scouting

Vanaf 2020 worden de contracten van sport- en scoutingverenigingen herzien. Hier zijn drie aanleidingen voor:

- De invoering van de Wet markt en overheid (invoering kostendekkende huren);
- De verruiming van de btw-sportvrijstelling;
- De gelijkschakeling van verplichtingen, eigenaars- en huurdersdeel van kosten beheer en onderhoud.

Ook al staat deze herziening los van dit subsidiebeleid, er zijn wel degelijk inhoudelijke en financieel technische raakvlakken.

Verruiming btw-sportvrijstelling

Vanaf 1 januari 2019 is de btw-sportvrijstelling verruimd. Exploitanten hoeven geen 9% btw meer te betalen over hun inkomsten. Maar de aftrek van 21% btw over de kosten is ook vervallen. Per saldo kan dit nadelig zijn voor de exploitant. Voor de gemeente en sportorganisaties zijn tijdelijke compensatieregelingen ingevoerd (SPUK en BOSA). De verruiming van de btw-sportvrijstelling en de compensatie hiervan via een van de regelingen vormen samen met subsidie aan gebruikers belangrijke ingrediënten voor de exploitatie.

2. Uitgangspunten subsidiebeleid 2021-2024

De volgende vijf uitgangspunten vormen de basis van het nieuwe subsidiebeleid: nieuw, verbeterd, samenhangend, eerlijk en actueel zonder de fundamenten van het huidige subsidiebeleid aan te tasten.

1. Nieuw: het gaat om nieuw beleid voor de periode 2021 – 2024.
2. Verbeterd: er komt een verbeter slag op proces en inhoud.
3. Samenhangend: de verschillende subsidies worden zowel inhoudelijk als procesmatig op elkaar afgestemd zodat ze een samenhangend subsidiepakket van de gemeente opleveren. Samenhangend verwijst bovendien naar de samenwerking met en tussen organisaties.
4. Eerlijk: historisch (scheef) gegroeide subsidiëring wordt aangepast.
5. Actueel: het beleid speelt in op maatschappelijke (gewenste) ontwikkelingen en rendement, zoals inclusief subsidiebeleid.

Nieuw, innovatief en efficiënt

Elke vier jaar is de gemeente Wassenaar wettelijk verplicht om het subsidiebeleid te herijken. Hierbij is vernieuwing van het beleid geen doel op zich. Vernieuwing zit onder andere in verdere verbetering van het proces, het creëren van meer maatschappelijke waarde met minder of dezelfde middelen. De gemeente Wassenaar heeft een krachtige, levende en sterke lokale samenleving. De gemeente verstrekt een opdracht aan Stichting Gemeenschapsfonds Wassenaar om vanaf 1 januari 2021 de lokale Wassenare samenleving verder te versterken.

Verbeterd

De gemeente Wassenaar ondersteunt circa 70 organisaties structureel met subsidies. In de periode januari-april van 2020 is een participatietraject uitgevoerd waarbij deze partijen zijn betrokken. In dit traject kwamen zowel de inhoud als het subsidieproces aan de orde en dit heeft de volgende concrete verbeteringen opgeleverd:

- De aanvraagtermijn wordt verruimd tot 15 september;
- De gemeente communiceert duidelijk op welke wijze instellingen ondersteund kunnen worden bij het invullen van het formulier;
- In het aanvraagformulier wordt een voorbeeldbegroting opgenomen;
- De toetsingscriteria zijn zo veel als mogelijk verduidelijkt.

Samenhangend

Subsidies worden om verschillende redenen door de gemeente verstrekt, bijvoorbeeld om ouderen niet te laten vereenzamen of om een concert te laten plaatsvinden. Het gaat hierbij ofwel om een bijdrage aan een gemeentelijk beleidsdoel ofwel om een waardering van een initiatief of instelling. Bij elk thema zijn de gemeentelijke doelen opgenomen en de voor subsidie in aanmerking komende activiteiten verder uitgewerkt. Deze koppeling zorgt voor ervoor dat de subsidies beter op elkaar af te stemmen zijn. De verwachting is dat dit een samenhangend subsidiepakket oplevert en een breed en divers aanbod voor onze inwoners.

De gemeente acht samenwerking van groot belang en gaat dit meer stimuleren. Om te kunnen samenwerken is het noodzakelijk om elkaar te kennen en dezelfde taal te spreken. De gemeente neemt een faciliterende rol in bij de samenwerking tussen organisaties. Bijvoorbeeld door zelf contactmomenten te organiseren of prominenter aanwezig te zijn bij al geplande activiteiten. Hierbij zal er zo veel als mogelijk gebruik gemaakt worden van bestaande netwerken en partners.

Eerlijk

De gemeente Wassenaar vindt het belangrijk dat er eerlijk en transparant wordt omgegaan met subsidies die ten goede komen aan de Wassenaarse samenleving en haar inwoners. Deze eerlijkheid heeft twee kanten. Allereerst heeft eerlijkheid betrekking op een consistente beoordeling van subsidieaanvragen, subsidiebeschikkingen en verantwoordingen; en een consistente uitvoering van controles. Enerzijds moet de gemeente duidelijke informatie geven over de minimale vereisten waaraan een subsidieaanvraag moet voldoen en mag de gemeente geen onnodige drempels opwerpen om voor subsidie in aanmerking te komen. Anderzijds worden instellingen geacht een goed bestuur te hebben, toegankelijk te zijn en tijdig en duidelijk inzicht te bieden in de activiteiten die met subsidie zijn uitgevoerd.

Eerlijk heeft ook betrekking op een duidelijke koppeling tussen verstrekte subsidies en het doel dat ermee wordt beoogd. Deze koppeling bleek tot nu toe niet altijd duidelijk aanwezig. De gemeente hanteert voortaan een subsidiegrondslag waarbij een duidelijk relatie is tussen de verstrekte subsidie en de uit te voeren activiteiten. Dit betekent dat er voortaan activiteitensubsidies worden verstrekt en het aantal exploitatiesubsidies wordt ingeperkt, waarbij de gemeente gemotiveerd kan afwijken van dit streven.

Actueel

De gemeente hecht veel waarde aan een actueel subsidiebeleid dat aansluit op maatschappelijke ontwikkelingen. De gemeente streeft naar een duurzaam en toekomstbestendig subsidiebeleid en wil zo veel als mogelijk waarborgen dat gesubsidieerde activiteiten een blijvend lange termijn-effect hebben. Dit betekent dat initiatieven die bijdragen aan duurzaamheid of klimaatbestendigheid (Global Goals) door de gemeente gewaardeerd worden en in principe voor subsidie in aanmerking komen. Verder gaat de gemeente voor de verhuur van haar accommodaties en grond een kostendekkend tarief invoeren. De gemeente is dit wettelijk verplicht conform de wet Markt en Overheid, om concurrentievervalsing met marktpartijen zoveel als mogelijk te voorkomen.

3. Algemene uitgangspunten subsidieregeling

Op het aanvragen van subsidies is de Algemene subsidieverordening Wassenaar van toepassing. In deze verordening staan onder andere de algemene voorwaarden om in aanmerking te komen voor subsidie. De verordening gaat daarnaast onder meer in op de indieningstermijn en de indieningsvereisten en de verantwoording. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste punten uit deze verordening.

Subsidie categorieën

De jaarlijkse subsidie wordt door organisaties gebruikt om activiteiten uit te voeren. Wij onderscheiden hierin:

- Categorie 1 subsidie tot en met € 5.000;
- Categorie 2 subsidies van € 5.000,01 tot en met € 50.000;
- Categorie 3 subsidies vanaf € 50.000,01.

Er is een onderscheid tussen drie categorieën subsidies, waarbij geldt: hoe lager het bedrag, hoe minder regels. Het algemene uitgangspunt bij alle subsidies is om zo min mogelijk regels toe te passen. Alle subsidies die vallen in categorie 1 worden bij de verlening meteen vastgesteld. Dit betekent dat er

achteraf in principe geen verantwoording meer nodig is. De gemeente zal de besteding van deze subsidies steekproefsgewijs controleren.

Subsidies die vallen in categorie 2 en 3 moeten door instellingen verantwoord worden. De wijze waarop is beschreven in de Algemene subsidieverordening. Subsidies die in categorie 3 vallen worden zo veel als mogelijk vertaald in activiteiten, prestaties en resultaten. Daarnaast moeten instellingen die in deze categorie subsidie ontvangen bij de verantwoording een balans, een resultatenrekening met een toelichting daarop en een onafhankelijke accountantsverklaring aan de gemeente overleggen.

De aanvrager is een rechtspersoon

Alleen rechtspersonen komen in aanmerking voor subsidies. Een uitzondering hierop vormt de monumentwachtsubsidie. Hier komen ook natuurlijke personen voor in aanmerking.

Onderscheid beroeps- en niet-beroepsorganisaties en scouting

Er is een onderscheid tussen beroeps- en niet-beroepsorganisaties.

Onder beroepsorganisaties (met name categorie 3 subsidies) verstaan wij:

- Organisaties die 100% werken met betaalde beroepskrachten (coördinatie van taken en uitvoering); of
- Organisaties waarbij de coördinatie van de taken grotendeels wordt geregeld door betaalde beroepskrachten en de taken zelf voornamelijk worden uitgevoerd door vrijwilligers.

Onder niet-beroepsorganisaties, met name in categorie 1 en 2 subsidies, wordt verstaan:

- Organisaties die grotendeels werken met vrijwilligers (zowel voor wat betreft de coördinatie van taken en de uitvoering ervan).

Vrijwilligers

De gemeente vindt betrokkenheid bij de samenleving van groot belang. Het betrekken van vrijwilligers bij allerlei activiteiten in de gemeente is dan ook van grote waarde. Wij zien de Vrijwilligerscentrale Wassenaar als centraal punt voor vraag naar en aanbod van vrijwilligers en ook voor verenigingen. Zij kunnen informatie en advies bieden en vrijwilligers ondersteunen.

We doen een beroep op beroepsorganisaties om bij de uitvoering van activiteiten zoveel mogelijk gebruik te maken van vrijwilligers, tenzij hierover andere afspraken worden gemaakt of de activiteit zich daar niet voor leent.

Voor inwoners van Wassenaar

Subsidie is primair bedoeld voor of moet ten goede komen aan de Wassenaarse samenleving. Activiteiten dienen algemeen toegankelijk te zijn. Regionaal of landelijk werkzame belangenbehartigingsorganisaties komen alleen in aanmerking voor subsidie voor zover aan deze minimale voorwaarden voldaan wordt.

Kwaliteit

Gemeente wil dat organisaties kwalitatief goed en veilig werken en activiteiten in deze lijn georganiseerd worden. Zij ziet het als een eigen verantwoordelijkheid van organisaties en initiatiefnemers om zorg te dragen voor voldoende veiligheidsmaatregelen. Bij een aantal activiteiten is het hebben van een verklaring omtrent gedrag een vereiste in de branche. Vaak zijn hier specifiek ook extra middelen voor aan te vragen (derde financieringsstroom). Volledigheidshalve wijzen wij erop dat ook de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning voorschrijven dat aanbieders zorgdragen voor kwaliteit: veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht. Verder wijzen wij hierbij ook op de Wet Bibop en op de Algemene Verordening Gegevensbescherming die de privacy rechten van klanten of gebruikers regelt. Het is aan organisaties om hier passende maatregelen voor te treffen en op kwaliteit toe te zien.

Eigen vermogen

Het subsidiëren van partijen met grote eigen financiële draagkracht is niet het doel van de gemeente. Voor categorie 2 subsidies geldt dat de subsidie door de gemeente kan worden geweigerd als de aanvrager over een vrij besteedbaar vermogen beschikt dat tenminste vier keer hoger is dan het aangevraagde bedrag. Categorie 1 subsidies en categorie 3 subsidies zijn uitgezonderd van deze regel. Categorie 1 subsidie beoogt een stimulans te geven aan activiteiten. Voornamelijk beroepsorganisaties maken gebruik van categorie 3 subsidies. Voor deze organisaties geldt dat zij een bepaald vermogen nodig hebben om bedrijfsrisico's af te dekken. De gemeente maakt met deze organisaties afspraken over het toegestane eigen vermogen en neemt deze afspraak op in de verleningsbeschikking. In de Algemene Subsidieverordening is de berekenwijze van het eigen vermogen toegelicht.

Subsidiegrondslag Scoutinggroepen

Scoutinggroepen zijn maatschappelijk betrokken jeugd- en jongerenorganisaties, die haar leden een plezierige en uitdagende vrijetijdsbesteding biedt en zo bijdraagt aan de vorming van de persoonlijkheid. De gemeente ondersteunt scoutinggroepen met een waarderingssubsidie en een vast bedrag per lid.

De gemeente stuurt niet op het aantal groepen en organisaties. Het jaarlijkse subsidiebudget, begrensd via het subsidieplafond, wordt verdeeld over de groepen op basis het aantal leden. De subsidie die de groep ontvangt, kan besteed worden aan scoutingwerk in de volle breedte.

Indexatie

Het indexatiepercentage voor loon- en prijscompensatie of CAO-wijzigingen is gelijk aan het algemene indexatiepercentage dat in de gemeentelijke begroting wordt gehanteerd.

Adviescommissies

Wassenaar kent een cliëntenraad Werk en Inkomen en een Adviesraad Sociaal Domein die gevraagd en ongevraagd advies geven aan het College van B&W. Zij vallen niet onder de werking van dit plan. Zij dienen apart een werkbudget aan te vragen.

Subsidieplafond

De gemeenteraad stelt met de begroting de beschikbare subsidiemiddelen jaarlijks vast. Bij meerjarige subsidies geldt derhalve altijd het voorbehoud dat de benodigde middelen door de gemeenteraad beschikbaar worden gesteld.

Hoe de precieze verdeling van middelen per organisatie uitpakt is pas vast te stellen nadat alle aanvragen binnen zijn. Pas dan is bekend hoeveel subsidie per thema is aangevraagd en hoeveel organisaties een beroep doen op de beschikbare middelen. De verdeling is ingedeeld conform de in dit plan beschreven thema's. In november 2020 stelt de gemeenteraad de begroting vast.

4. Samenhangend zorgaanbod

Inleiding

In dit hoofdstuk zijn ondergebracht alle activiteiten voor kwetsbare inwoners, inclusief de voorzieningen die de gemeente heeft voor zowel (jonge) inwoners als ouderen. Vroeg signalering is belangrijk. In een aparte paragraaf zijn opgenomen het Centrum Jeugd en Gezin en de voorzieningen voor vóór- en vroegschoolse educatie (doorlopende leerlijn).

Beleid

We willen dat onze inwoners sociaal maatschappelijk actief zijn en we stimuleren dat mensen niet buiten de boot vallen, dat iedereen een kans krijgt en dat er sociale netwerken zijn voor de mensen die dat nodig hebben. We voeren taken uit op het gebied van publieke gezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning, jeugd en participatie en zetten daarbij in op het versterken van de zelfredzaamheid van inwoners, bestrijden van sociaal isolement (eenzaamheid) en ondersteunen inwoners die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn. Kortom: kwetsbare inwoners kunnen rekenen op ondersteuning en een samenhangend preventief zorg- en/of nazorgaanbod.

In december 2015 is een Plan van Aanpak Preventie Sociaal Domein vastgesteld als opmaat naar een integrale preventieve aanpak in het sociaal domein. Dit plan zal aangepast worden in 2022, echter de basis van dit plan bestaat uit de reeds genoemde onderliggende wetgeving en die zal niet veranderen.

Wij willen voorkomen dat mensen uitvallen. Door samenwerking kan het aanbod beter worden aangesloten op de mogelijkheden van de inwoner en zijn of haar netwerk. Samenwerking tussen vrijwilligers, mantelzorgers en maatschappelijke organisaties is erop gericht dat inwoners kunnen (blijven) participeren in de samenleving en zo lang mogelijk zelf de regie behouden over hun eigen leven. Bovendien kan sneller passende hulp en ondersteuning worden geboden en wordt de vraag naar zorg of ondersteuning uitgesteld of verminderd. Het primaat/doel voor subsidiering ligt op versterken van het welzijnsaanbod en preventie.

Trends en ontwikkelingen

Op het terrein van de gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening is de regierol van de gemeenten steeds belangrijker. Wij zien meerwaarde in een preventieve aanpak en bieden ondersteuning waar nodig. Meer en meer blijkt dat een effectieve preventieve aanpak van problemen staat of valt bij een integrale benadering. De publieke gezondheidszorg is erop gericht om de gezondheid van ouderen en jongeren te bevorderen, overgewicht tegen te gaan, gebruik van alcohol en drugs tegen te gaan, depressies en eenzaamheid te voorkomen. Ook bewaakt zij de bestrijding, en/of het voorkomen van infecties. De samenwerking en inzet van verschillende disciplines zoals huisartsen, jeugdgezondheidszorg, onderwijs, welzijn, zorgaanbieders, politie, maatschappelijk werk en verslavingszorg zijn hierbij onontbeerlijk. Bovendien is van belang dat er een naadloze aansluiting is tussen formele en informele zorg. Als regisseur zet gemeente Wassenaar zich in voor het bij elkaar brengen van lokale (zorg)partijen en het welzijnsaanbod, het verstevigen van bestaande verbindingen en met partijen te zoeken naar nieuwe, meer effectieve samenwerkingsvormen. We kiezen ervoor in te zetten op wat iemand nog wel kan. De

focus bij die aanpak ligt op de eigen kracht, de kracht van de omgeving en het maatwerk in de ondersteuning. Kort gezegd: versterking van zelforganisatie en zelfredzaamheid.

Kwetsbare inwoners: algemeen

Onder kwetsbare inwoners verstaan we mensen (jong en oud) die op sommige vlakken of momenten in hun leven ondersteuning nodig hebben in hun zelforganisatie en zelfredzaamheid.

Ondersteuners van kwetsbare inwoners:

- Cliëntondersteuners
- Vrijwilligers
- Sociaal netwerk/buurtnetwerk
- Vluchtelingenwerk
- Slachtofferhulp

Transformatie van het sociaal domein

De decentralisatie van taken op het gebied van jeugd, maatschappelijke ondersteuning en participatie van rijk naar gemeenten vormt de aanzet tot een transformatie van het sociaal domein, een verandering in houding en gedrag voor inwoners, partners en de gemeente zelf. De transformatie is nog niet afgerond en we verwachten dat het een continu proces is om kwetsbare mensen te ondersteunen met de passende hulp en ondersteuning.

Twee begrippen die vaak genoemd worden in het kader van de transformatie zijn integraliteit en preventie. Door integraliteit te bevorderen wordt beoogd dat partijen en organisaties met een andere expertise nauw met elkaar samenwerken waardoor het voor de inwoner met de ondersteuningsvraag helder, eenduidig en vertrouwd wordt. Wanneer bijvoorbeeld iemand bij het Wmo loket komt om een rolstoel aan te vragen en daarbij aangeeft zich vaak eenzaam te voelen is het streven dat de consulent van de gemeente contact zoekt met de consulent van de brede welzijnsinstelling zodat zij gezamenlijk, integraal, en in samenspraak met deze inwoner, tot een passend ondersteuningsplan komen. Voor organisaties betekent dit dat het erg belangrijk is kennis te hebben van andere organisaties die zich bezighouden met gelijksoortige of aanverwante activiteiten. Samenwerking en onderlinge afspraken zijn de basis voor integraliteit.

Met preventie wordt eigenlijk alles bedoeld dat ertoe bijdraagt dat problemen en/of achterstand worden voorkomen, dan wel zaken niet verslechteren. Een voorwaarde voor preventief handelen is signaleren. Van sportclubs tot maatschappelijk werk en van de bridgevereniging en de scholen tot de vrijwilligerscentrale; in alle gevallen is er sprake van contact met anderen en in dat contact kunnen zaken opvallen of vragen oproepen. Een vrijwilliger die activiteiten voor ouderen begeleidt, kan signalen van eenzaamheid oppikken. Of een coach bij een sportvereniging kan vragen hebben over hoe om te gaan met het gedrag van één van zijn spelers. De gemeente staat, samen met verschillende maatschappelijke partners voor de gedeelde opgave om het sociaal domein zo in te richten dat iedereen weet bij wie men met dit soort signalen terecht kan, het belang hiervan onderkent en hiernaar handelt. Op die manier ontstaat een omgeving waarin iedereen een steentje bijdraagt in de transformatie en datgene doet wat in zijn/haar vermogen ligt om zorg en ondersteuning voor kwetsbare Wassenaarse inwoners die dat nodig hebben zo passend, laagdrempelig en effectief mogelijk te laten zijn.

De vijf hoofddoelen

Het beleidsplan Sociaal Domein 2018 – 2022, ligt ten grondslag aan vijf hoofddoelen. De grootte van de organisatie, de doelgroep waarop activiteiten zich richten en de mate van aanwezigheid van professionals/beroepskrachten bepalen de mate waarin de vijf hoofddoelen als voorwaardelijk worden geacht voor het verkrijgen van een subsidie.

Binnen dit thema worden organisaties dus vooral uitgenodigd om plannen in te dienen die aansluiten op de gestelde hoofddoelen. Allereerst worden de vijf hoofddoelen hieronder beschreven. Vervolgens wordt toegelicht hoe de hoofddoelen van invloed zijn op de subsidieaanvraag.

Hoofddoel 1 Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden.

Activiteiten die bijdragen aan het behalen van dit hoofddoel zijn erop gericht om, door middel van informele inzet, ondersteuning te bieden aan mensen met een ondersteuningsvraag. Belangrijke aandacht gaat uit naar de ondersteuning van mantelzorgers.

Bijvoorbeeld:

- het geven van advies en/of het ondersteunen in het vinden van de juiste weg in het zorglandschap,
- het bieden van praktische ondersteuning,
- het bieden van psychosociale ondersteuning,
- het bieden van lichte ondersteuning/begeleiding,
- uitvoeren van een waakvlamfunctie (Wmo 2015),
- bieden van laagdrempelige respijtzorg,
- aandacht besteden aan mantelzorg en alle facetten die dit met zich meebrengt bij zorginstellingen / werkgevers / de thuissituatie.

Hoofddoel 2 Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen.

Activiteiten die bijdragen aan het behalen van dit hoofddoel zijn erop gericht om problemen zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of samen (met de jongere) op te lossen.

Bijvoorbeeld door middel van:

- een aanbod op maat gericht op de aanpak en/of het voorkomen van jeugdcriminaliteit, zowel in de wijk als op school en met behulp van repressieve als preventieve activiteiten,
- het begeleiden van jongeren onder de 18 die in aanraking zijn gekomen met de politie, om verdere escalatie te voorkomen en problemen in de thuissituatie, op school en in de vrijetijdsbesteding samen met de jongeren op te lossen,
- het actief informeren van jongeren over actuele onderwerpen (o.a. gezondheid, bewegen, alcohol en drugs)
- het stimuleren van jongeren om betrokken te zijn bij de wijk.

Hoofddoel 3 Wassenaar is veilig en er is sociale cohesie

Activiteiten die bijdragen aan het behalen van dit hoofddoel zijn er enerzijds op gericht om inwoners te stimuleren zich voor elkaar in te zetten en anderzijds de positie van deze inwoners (vrijwilligers) verder te ontwikkelen. Dit vraagt om een professioneel steunpunt voor vrijwilligers:

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- vertalen van maatschappelijke ontwikkelingen in concrete initiatieven voor vrijwillige inzet,
- vertalen van duurzame ontwikkelingen (Wassenaar: Global Goals gemeente) in concrete initiatieven voor vrijwillige inzet,
- verbinden van betrokken lokale organisaties (samenwerken),
- versterken van het vrijwilligersveld door o.a. deskundigheidsbevordering,
- eigen initiatief burgers stimuleren,
- netwerken in de buurt mobiliseren,
- jong en oud met elkaar verbinden in de wijk,
- voorkomen van pesten en uitsluiting.
- sociale en fysieke toegankelijkheid bevorderen van activiteiten voor diverse groepen, laaggeletterden, licht verstandelijke gehandicapten, fysieke gehandicapten en mensen met een psychische aandoening

Hoofddoel 4 Er is een duurzaam systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dichtbij huis plaats.

Activiteiten onder dit hoofddoel zijn erop gericht een sterke verbinding tussen formele en informele ondersteuning te realiseren.

Hierdoor:

- Is er sprake van een meer effectieve inzet van algemene voorzieningen door samenwerking tussen professionals en (zorg)vrijwilligers, en/of
- Is er sprake van laagdrempelige psychosociale en maatschappelijke hulpverlening en ondersteuning, en/of
- Zijn de werelden welzijn en zorg naadloos op elkaar aangesloten, en/of
- Ontstaat een vernieuwend, vraaggericht aanbod.

Hoofddoel 5 Inwoners die hulp nodig hebben, krijgen de juiste ondersteuning op tijd. Activiteiten onder dit hoofddoel richten zich op het verbeteren en beleggen van een signaalfunctie op individueel niveau.

Bijvoorbeeld door ontmoeting tussen mensen te faciliteren zodat niemand wordt uitgesloten.

Subsidiecriteria

Aanvullende criteria op de algemene eisen:

- De activiteiten dragen aantoonbaar bij aan activering en begeleiding van kwetsbare groepen en/of individuen die in een maatschappelijke achterstandssituatie of in eenzaamheid verkeren; en
- Organisaties werken mee aan het realiseren van één huishouden, één plan, één regisseur; en
- Organisaties dragen actief bij aan een sociale kaart van Wassenaar; en
- De activiteiten zijn gericht op hulp- en dienstverlening bij maatschappelijke problemen, psychosociale of gezondheidsproblemen; en/of
- Organisaties zijn gericht op en geven vorm aan samenwerking met andere organisaties in de keten; en/of
- Met beroepsorganisaties die onder dit hoofdstuk subsidie aanvragen worden specifieke prestatieafspraken gemaakt, met uitzondering van categorie 1 subsidies; of
- Waar sprake is van een aanvraag voor (aanvullende) activiteiten op het gebied van schuldhulpverlening en minimabeleid dient tevens te worden voldaan aan de uitgangspunten van de beleidsplannen op het gebied van schuldhulpverlening en minimabeleid.

Criteria niet-beroepsorganisaties (subsidies tot maximaal € 50.000 per organisatie)

Voor niet-beroepsorganisaties die ondersteuning bieden of initiatieven ontplooiën die aantoonbaar bijdragen aan zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van kwetsbare inwoners en hun ondersteuners, gelden de volgende criteria:

- Om in aanmerking te komen voor een subsidie dient in de aanvraag aangegeven te worden op welke manier de activiteiten bijdragen aan minimaal 1 van de 5 hoofddoelen; en
- Activiteiten dienen gericht te zijn op alle leeftijds- en bevolkingsgroepen binnen de wijk en het welzijn en maatschappelijke participatie van wijkbewoners te bevorderen. Wanneer de activiteit op een specifieke groep wordt gericht dient dat duidelijk te worden onderbouwd;
- Organisaties die activiteiten verrichten op het gebied van gehandicaptensport dienen subsidie aan te vragen onder het hoofdstuk 'Sport en bewegen', of
- Activiteiten die al worden uitgevoerd als gevolg van wettelijke taken, zoals door de GGD, en onder andere wetgeving vallen zoals de Wet Langdurige Zorg of Zorgverzekeringswet, komen niet in aanmerking voor subsidie; en
- Aan organisaties gericht op (kwetsbare) inwoners vragen wij ook een extra bijdrage en creativiteit om vernieuwende activiteiten te organiseren voor deze groep(innovatie).

Criteria beroepsorganisaties (subsidies boven de € 50.000)

- Vanuit doelmatigheidsoverwegingen wordt slechts één organisatie die een rol als opdrachtnemer(uitvoerder) heeft in relatie tot de gemeente per unieke activiteit gesubsidieerd.

Naast de aanvullende criteria geformuleerd in dit hoofdstuk zullen met beroepsorganisaties meer specifieke prestatieafspraken gemaakt worden. Onderdeel van prestatieafspraken en de subsidieaanvraag is de invulling die de organisaties geven aan het bereiken van de hoofddoelen. Van beroepsorganisaties verwacht de gemeente een expliciete invulling van tenminste twee van de vijf hoofddoelen.

Om ruimte te bieden voor de hierboven genoemde gewenste ontwikkelingen is de gemeente genooddaakt om subsidies boven de € 50.000 voor maximaal 24 maanden te beschikken.

De voorzieningen voor vroegsignalering

Het Centrum Jeugd en Gezin

Het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) vervult een belangrijke rol in de begeleiding aan jonge ouders. Het CJG is een samenwerkingsverband tussen verschillende organisaties waaronder Kwadraad, Stichting Schooladviesdienst Wassenaar en de Jeugdgezondheidszorg die apart subsidie ontvangen. Het begint bij de eerste consultaties in de eerste levensjaar tot aan de adolescentie. Naast het monitoren van gezondheid, zowel de fysiek als psychosociale ontwikkeling, vervult het CJG een belangrijke rol in vroegsignalering (preventie) en risicoanalyse op ontwikkelings- en opvoedingsproblemen. In afstemming met de regio Haaglanden worden afspraken gemaakt over de opdracht aan het CJG. In het verlengde

van de CJG-activiteiten kunnen ondersteunende instanties ingeroepen en betrokken worden. Deze organisaties worden geschaard onder het thema Kwetsbare Inwoners.

Vroeg- en voorschoolse educatie, doorlopende leerlijn en peuterspeelzalen

Het peuterspeelzaalwerk is belangrijk als voorschool om te zorgen dat alle kinderen de kans krijgen om een goede start te maken op de basisschool. Tot vijf jaar gaat de ontwikkeling van kinderen het snelst en een achterstand die op jonge leeftijd ontstaat, is later niet goed in te halen. Het peuterspeelzaalwerk richt zich erop om kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar de kans te geven om zich optimaal te ontwikkelen in een daarvoor afgestemde ruimte samen met leeftijdgenootjes. Bovendien is er extra aandacht voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand met het accent op taal- en spraakontwikkeling, door middel van een aanbod van voorschoolse educatie. De Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet Oke) biedt hiertoe het wettelijke kader.

Per 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs ingevoerd. Met de invoering van deze wet en de transitie Jeugdzorg wordt de verantwoordelijkheid voor hulp aan kinderen en gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben, belegd bij schoolbesturen en gemeenten. Gekwalificeerde pedagogisch medewerkers op de peuterspeelzalen bewaken door middel van het gebruik van educatieve programma's, de ontwikkeling van de peuter. Binnen de gemeente worden er sluitende afspraken gemaakt tussen voorschoolse voorzieningen en het Primair Onderwijs/ Speciaal en bijzonder Onderwijs. Bij kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, vindt een warme overdracht plaats: de doorgaande leerlijn.

De belangrijkste taken waar de gemeente zorg voor dient te dragen zijn:

- Afdoende kwaliteit voor regulier peuterspeelzaalwerk; en
- Een dekkend en hoogwaardig aanbod van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) in de voorschoolse periode (peuterspeelzalen en kinderdagverblijven); en
- Afspraken voor overdracht van informatie naar basisonderwijs (rapportage van observatie en verslaglegging)

Het reguliere peuterspeelzaal bezoek bestaat uit twee dagdelen per week. Het voorschoolse aanbod aan zogenaamde doelgroepkinderen moet bestaan uit 4 dagdelen of minimaal 10 uur per week. Om de peuterspeelzalen/kinderdagverblijven in staat te stellen voldoende dagdelen te kunnen bieden is subsidie noodzakelijk.

Peuterspeelzalen/kinderdagverblijven moeten zorgen voor goede overdracht naar de basisscholen. Observatie en verslaglegging is hiervoor belangrijk.

Er wordt gestuurd op een spreiding van voorzieningen over de gemeente voor VVE geïndiceerde kinderen. Deze instellingen moeten beschikken over opgeleid personeel en overige kwaliteitseisen die de Wet Oke stelt.

Subsidiecriteria

Criteria voor het CJG

- Aansluiten op de regionale afspraken

Criteria voor de vroeg- en voorschoolse educatie

- Voldoen aan de eisen in de Wet Passend Onderwijs en Wet Oke; en in een convenant worden nadere uitvoeringsregels vastgelegd; en
- De doorlopende leerlijn in het onderwijs wordt gecontinueerd in aanvulling op de Wet passend onderwijs. In een apart convenant is afgesproken dat naast de gemeente ook de Wassenaarse basisscholen hiervoor budget beschikbaar stellen.

5. Integratie & participatie

Kern van het beleid

Het gemeentelijk subsidiebeleid op het gebied van integratie en participatie is gericht op het op lokaal niveau bevorderen van integratie en/of gelijkwaardige participatie van kwetsbare groepen die in een maatschappelijke of financiële achterstandssituatie verkeren. Uiteindelijk wordt hiermee beoogd dat iedereen gelijke kansen heeft om als volwaardig burger actief te kunnen deelnemen aan de Wassenaarse samenleving door middel van bij voorkeur werk of vrijwilligerswerk.

De uitvoering van de Participatiewet is een aparte regeling; hierbij heeft sociale activering raakvlakken met vrijwillige inzet. Een actieve inzet kan bijdragen aan het vinden van betaald werk. Het college wil door middel van vrijwillige inzet (voorheen maatschappelijke stages) jongeren motiveren vrijwilligerswerk te doen en zich in te zetten voor mede inwoners. De maatschappij heeft vrijwilligers hard nodig ter bevordering van een krachtige sociale samenleving. Voor organisaties die activiteiten verrichten die bijdragen aan bovengenoemde doelstellingen bestaat de mogelijkheid om subsidie in het kader van integratie en participatie aan te vragen.

Trends en ontwikkelingen

Met de invoering van de Wet Inburgering in 2007 is ingezet op het behalen van het inburgeringsexamen voor zowel oud- als nieuwkomers. Naast beheersing van de Nederlandse taal door lezen, spreken, luisteren en schrijven is ook kennis van de Nederlandse samenleving van belang. Belangrijk doel hiervan is dat inburgeraars hun deelname aan het maatschappelijk verkeer en hun kansen op (betaald) werk vergroten, zodat zij niet (langer) in een maatschappelijke achterstandspositie verkeren of geraken. Ook inwoners die in financieel opzicht in een achterstandspositie verkeren, lopen verhoogd kans om later in een maatschappelijke achterstandspositie te komen. Participatie en educatie zijn essentiële middelen om een (mogelijke) armoedecirkel te voorkomen en /of te doorbreken.

Strategische agenda Wassenaar 2030

Een uitgangspunt in het programma 'Duurzaam en toekomstbestendig' is dat Wassenaar in al haar beleid aandacht heeft voor de Global Goals. Beoogd doel is dat voorzieningen en activiteiten bijdragen aan participatie, inclusie en toekomstgerichtheid van de samenleving.

Activiteiten/onderdelen die voor subsidie in aanmerking komen

Activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen zijn beschreven in onderstaande subsidiecriteria. In algemene zin gaat het om activiteiten ter bevordering van vrijwilligerswerk.

Subsidiecriteria

Wij maken onderscheid in criteria voor lokale en regionale organisaties gericht op participatie en criteria voor subsidies gericht op integratie of met een ander maatschappelijk belang

Criteria voor activiteiten gericht op participatie

In aanmerking voor subsidie komen:

- Alle organisaties, ongeacht het aantal leden, die activiteiten ontplooiën ter versterking van het vrijwillig kader; en/of activiteiten ontplooiën die vrijwillige inzet door jongeren stimuleren of gericht zijn op het werven van vrijwilligers. Onder activiteiten wordt verstaan: kadertrainingen, deskundigheidsbevordering en waarderings- en wervingsactiviteiten voor vrijwilligers; en/of activiteiten die aantoonbaar bijdragen aan ontmoeting, activering en begeleiding van kwetsbare groepen die in een maatschappelijke of financiële of taalachterstandssituatie verkeren, en/of
- Laagdrempelige activiteiten gericht op ontspanning en ontmoeting voor kwetsbare inwoners; en/of
- Activiteiten die gericht zijn op het kosteloos verstrekken van levensmiddelen aan hen die financieel niet of nauwelijks in staat zijn om in hun levensonderhoud te voorzien; of
- Het maatschappelijk begeleiden van vluchtelingen en statushouders.

Subsidies voor activiteiten met maatschappelijk belang

Hierbij gaat het om:

1. regionaal opererende instellingen die maatschappelijk relevante activiteit uitvoeren
2. lokaal gevestigde en opererende instellingen die een unieke activiteit uitvoeren
3. de buurthuizen in Wassenaar
4. de Wassenaarse scouting
5. jaarlijks terugkerende evenementen

Criteria voor regionaal opererende instellingen die een unieke activiteit uitvoeren

- Activiteiten van de organisaties zijn gebaseerd op de uitvoering van de wettelijke taak van de gemeente Wassenaar; en/of
- Bieden een laagdrempelige dienst aan op het gebied van juridische bijstand of hulp door vrijwilligers aan mensen met een taalontwikkelingsachterstand of aan anderstaligen bij het ontwikkelen van de Nederlandse taal.

Criteria voor lokaal gevestigde en opererende instellingen die unieke activiteit uitvoeren

- Activiteiten van de organisatie zijn toegankelijk voor alle inwoners van Wassenaar; en de organisatie is bij voorkeur ontstaan vanuit of in behoefte van de Wassenaarse gemeenschap; en
- De organisatie bestaat uit grotendeels vrijwilligers; en/of

- De activiteiten van de organisatie zijn gericht op begeleiden en het toegankelijk maken van informatie voor inwoners van Wassenaar; en/of
- Een deel van de activiteiten is specifiek gericht op de jeugd van Wassenaar,
- Vraag en aanbod van vrijwilligerswerk worden bij elkaar gebracht; en
- Er is samenwerking tussen organisaties om vrijwilligers te werven.

Criteria voor wijk- en buurtcentra in Wassenaar

- Activiteiten moeten aantoonbaar gericht zijn op alle leeftijds- en bevolkingsgroepen in de wijk of gemeente als dit verbinding tussen doelgroepen stimuleert. Tevens zijn zij gericht op het bevorderen van maatschappelijke participatie en het welzijn van de wijkbewoners. Wanneer de activiteiten voor een specifieke doelgroep bedoeld zijn, dient dat te worden gemotiveerd.
- Er moet aantoonbaar uitvraag worden gedaan naar de behoefte aan speciale activiteiten voor jeugd, jongeren en groepen met aanwijsbare achterstanden. Bij het ontwikkelen van deze activiteiten kan o.a. gebruik worden gemaakt van externe beroepsmatige ondersteuning waar nodig.
- Jaarlijks wordt een (concept) programma van activiteiten opgesteld, waarin de geplande activiteiten van dat jaar en het verwachte aantal deelnemers is opgenomen. Na afloop van het betrokken jaar wordt een verslag van de werkelijke activiteiten opgesteld.

Criteria voor de Wassenaarse scouting

- De organisatie is als vereniging of stichting aangesloten bij scouting Nederland; en
- De organisatie organiseert activiteiten in het kader van vrijetijdsbesteding en het bevorderen van welzijn en de maatschappelijke participatie van jeugd in de leeftijdsgroep 0 tot 23; en
- Begeleiders zijn speciaal opgeleid voor omgang met kwetsbare deelnemers (zie vorige hoofdstuk voor een beschrijving van kwetsbare inwoners).

Criteria voor jaarlijks terugkerende evenementen

- Draagt bij aan de verlevendiging van het dorp en is voor diverse doelgroepen, en
- Het evenement vormt een gewaardeerde ontmoetingsplaats voor de Wassenaarse inwoners en kan dienen als platform voor diverse verenigingen om zichzelf te presenteren,
- De evenementen zijn voor alle inwoners van Wassenaar algemeen toegankelijk en bij voorkeur gratis.

6. Sport en bewegen

Kern van het beleid

Een rijk aanbod van sportieve vrijetijdsbesteding levert een belangrijke bijdrage aan maatschappelijke doelstellingen zoals de strijd tegen overgewicht en het versterken van de onderlinge band tussen inwoners. Bovendien maakt het rijke verenigingsleven Wassenaar een aantrekkelijk dorp. De missie van Wassenaar luidt dan ook: "De gemeente wil door het sportbeleid een gezonde en actieve leefstijl bevorderen en faciliteren." Dit geldt voor alle inwoners en alle leeftijden. Het stimuleren van sport en beweging gebeurt niet alleen via het subsidiebeleid, maar ook vanuit verschillende andere beleidsvelden zoals: gezondheid, Wmo, onderwijs en ruimtelijke ordening.

Sport brengt mensen bij elkaar en is van groot maatschappelijk belang. Eén van de beleidsdoelstellingen betreft het stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid van de burger en hiermee het welzijn en welbevinden. Sport bevordert sociale ontmoeting en geeft een impuls aan de leefbaarheid van de totale gemeenschap. Dit vraagt de inzet van veel vrijwilligers hetgeen eveneens past binnen de doelstelling van de Wmo. Voldoende en veilig sporten houdt jonge en oude mensen fitter en gezonder. Het bevordert de lichamelijke en geestelijke gezondheid, ook op de lange termijn. We willen daarom dat meer mensen kunnen sporten en bewegen in de eigen omgeving. In de nota sportbeleid (2016) worden de kaders voor het beleid geschetst. Zo worden stimuleringsregelingen ontwikkeld om sporten te bevorderen voor alle inwoners en ingezet om deelname en de sociale en fysieke toegankelijkheid van sporten voor mensen te bevorderen.

Een ander belangrijk speerpunt uit het sportbeleid is inclusie. Iedereen, jong, oud, mensen met een functiebeperking, moet toegang hebben tot sport en beweging en gebruik kunnen maken van sportvoorzieningen. Om dit te garanderen is het noodzakelijk dat er voldoende, kwalitatieve en laagdrempelige sportaccommodaties zijn en goed georganiseerde verenigingen. De gemeente Wassenaar ziet het, vanuit het sportbeleid, als haar voornaamste rol om hierin te faciliteren, bijvoorbeeld door sportcontactbijeenkomsten mogelijk maken en deskundigheid te bevorderen. Vanuit deze gedachte richten wij ons op de (niet commerciële) breedtesport en niet op de ontwikkeling van topsport.

Trends en ontwikkelingen

In 2018 is het Nationaal Sportakkoord ondertekend. De doelstellingen uit dit akkoord worden in 2020 vertaald naar een lokaal sportakkoord. Hiervoor gaan diverse partijen, zoals partners uit het sociale domein (GGD, gezondheid- en welzijnsinstanties, jeugd- en jongerenwerk), onderwijs, (sport) vereni-

gingen en commerciële partijen met elkaar in gesprek om tot afspraken te komen. Een zogenoemde sportformateur zal dit proces begeleiden. Doel is om te komen tot organisatorische en financieel toekomstbestendige organisaties in het sociaal domein. Kernbegrippen daarbij zijn verbinden, samenwerken en versterken.

Activiteiten/onderdelen die voor subsidie in aanmerking komen

De volgende initiatieven komen in aanmerking:

- regulier lidmaatschap aan sportactiviteiten door de jeugd tot 18 jaar (jeugdleden); en/of
- sportactiviteiten voor inwoners met een beperking; en/of
- zwemles in verenigingsverband of stichtingsverband in Het Sterrenbad; of
- het organiseren van sportcontactbijeenkomsten gericht op samenwerking; of
- deskundigheidsbevordering voor het vinden of opleiden van het kader van sportverenigingen;

Subsidiecriteria

Algemene criteria (aanvullend op de algemene eisen)

- De aanvrager is zowel statutair als feitelijk gevestigd in Wassenaar, en
- De aanvrager heeft het beoefenen van een bepaalde sport als hoofdactiviteit; en
- De organisatie heeft draagvlak binnen de Wassenaarse sport; en
- De aanvrager besteedt aandacht aan waarden en normen in de sport (zoals de fairplay-beginselen) en biedt waarborgen voor veiligheidsaspecten (zoals voldoende toezicht en EHBO-faciliteiten).

Criteria voor het organiseren van sportbijeenkomsten

- De aanvrager zoekt de samenwerking op met andere sportverenigingen; en
- De aanvrager is een representatieve vertegenwoordiger van de sportverenigingen in Wassenaar; en
- De bijeenkomsten die de aanvrager organiseert bevorderen de samenwerking tussen sportieve initiatieven.

Criteria Jeugdleden subsidie

- De aanvrager is aangesloten bij het Wassenaars Sportcontact, en
- Bij een eerste aanvraag om subsidie door een sportvereniging moet een gewaarmerkt exemplaar van de oprichtings- of stichtingsakte worden meegezonden waarin zijn opgenomen de statuten, het huishoudelijk reglement en de bestuurssamenstelling, en
- Er zijn ten minste 10 jeugdleden (dit zijn leden tot 18 jaar) lid van de sportvereniging dan wel van de afdeling waarvoor subsidie wordt aangevraagd, en
- Het aantal jeugdleden per 1 januari van het jaar waarin subsidie wordt aangevraagd is bepalend, en
- De aanvrager geeft bij de aanvraag een overzicht van het aantal leden, en
- Een aanvraag om subsidie dient voor 1 april van het desbetreffende jaar te worden ingediend.

7. Kunst en Cultuur

Kern van het beleid

Het beleid voor de periode 2017-2020 is ingericht aan de hand van drie pijlers:

1. Meedoen: participatie staat centraal
2. Verbinden: een breed en divers cultuuraanbod
3. Versterken: cultuur, een economische kracht!

De doelstellingen van de gemeente op het gebied van kunst en cultuur vinden hun weerslag onder alle drie de pijlers.

- Mensen inspireren
- Bijdragen aan een hoogwaardig leefklimaat in Wassenaar
- Dicht bij huis een goed kunst en cultuuraanbod
- Lokale kunst en cultuur stimuleren
- Een divers aanbod voor bezoekers en bewoners van Wassenaar.

De huidige cultuurnota loopt t/m 2020 en het cultuurbeleid wordt daarom in 2020 herijkt. De verwachting is dat het cultuurbeleid 2021-2024 te vergelijken is met het huidige beleid en geen al te grote verschui-

vingen qua algemene doelstellingen zal kennen. Daarnaast is in het coalitieakkoord opgenomen dat de bezettingsgraad en het gebruik van culturele voorzieningen nader bekeken zal worden.

Trends en ontwikkelingen

1. Strategische agenda Wassenaar 2030
Een uitgangspunt in het programma 'Iedereen doet mee!' is dat cultuur, sport en beweging belangrijk zijn voor een vitale en gezonde bevolking. Een beoogd doel is dat sport en cultuur (inclusief een theaterfunctie voor Wassenaar) bijdragen aan meer gemeenschapszin.
2. Het cultuuranker/samenwerking;
Het rijk heeft middelen beschikbaar gesteld in 2019 en 2020 voor de uitvoering van proeftuinen in Nederland. In de regio Haaglanden wordt gewerkt aan de uitvoering van de proeftuin cultuurankers. De gemeente Wassenaar ziet Cultuurankers als een middel/vliegwiel voor een doelstelling uit het coalitieakkoord om burgers meer te betrekken bij de vormgeving van het culturele programma. De bibliotheek is coördinator van het cultuuranker in Wassenaar. Door een verbinding te leggen tussen het Cultuuranker en de Wassenaarse Cultuurprijs kan de verscheidenheid in cultuuraanbod in Wassenaar voor meer mensen zichtbaarder worden.
3. Mogelijk meer regionale samenwerking naar aanleiding van landelijk cultuurbeleid;
4. Veranderende rol overheid/meer vraag van inwoners om zelf een project/activiteit te realiseren, bv; het willen plaatsen van een beeld in de openbare ruimte.

Activiteiten/onderdelen die voor subsidie in aanmerking komen

Het nu geldende beleid onderscheidt voor cultuur drie soorten subsidies:

- Subsidie voor amateurkunst in verenigingsverband;
- Activiteiten subsidie voor organisaties die zich richten op het organiseren van concerten, exposities, tentoonstellingen, podiumkunsten, film- en theatervoorstellingen etc.
- Subsidie voor beroepsorganisaties die zich specifiek richten op bibliotheekwerk en/of kunst- en cultuureducatie

Subsidiecriteria

Criteria subsidie voor de amateurkunst

- De activiteit is van waarde voor en draagt bij aan het brede en diverse cultuuraanbod in Wassenaar; en
- De activiteit is zichtbaar en draagt bij aan een vitaal cultureel (verenigings)leven;
- De activiteit draagt bij aan meer gemeenschapszin in Wassenaar en daar waar mogelijk wordt ten behoeve van de activiteit samengewerkt met andere organisaties binnen en/of buiten de eigen sector. De samenwerking kan ook bestaan uit kennisdeling.
- De meerderheid van de leden/deelnemers woont in Wassenaar.

Criteria activiteitensubsidie

- De activiteit is van waarde voor en draagt bij aan het relatief brede en diverse cultuuraanbod in Wassenaar en past ook bij Wassenaar; en
- De organisatie beoogt kwaliteit en kan dit definiëren; en
- Weet ten behoeve van de activiteit eigen inkomsten te genereren bijvoorbeeld door het vragen van entreegeld; en door zelfwerkzaamheid/ondernemerschap;
- Werkt daar waar mogelijk samen met andere organisaties binnen en/of buiten de eigen sector; en
- Heeft voldoende (publieks-) bereik en kan dit aantonen; en draagt bij aan het welbevinden en de participatie van Wassenaarders en/of de promotie van Wassenaar.

Criteria subsidie voor beroepsorganisaties

Het betreft hier beroepsorganisaties die zich specifiek richten op bibliotheekwerk en/of kunst- en cultuureducatie. Met deze organisaties kunnen meer specifieke prestatieafspraken worden gemaakt, bijvoorbeeld in de vorm van een uitvoeringsovereenkomst.

Criteria voor de bibliotheek

Het openbaar bibliotheekwerk wordt beschouwd als een onafhankelijk en laagdrempelige toegangspoort tot informatie, cultuur en educatie en is een belangrijk ontmoetingspunt in de samenleving. De informatiebehoeften van de klanten bepalen mede het aanbod van media en informatie in de bibliotheek. De bibliotheek maakt informatie toegankelijk en bevordert het gebruik daarvan. De bibliotheek is een centraal en laagdrempelig punt waar mensen ook terecht kunnen voor onder meer het aanpakken van hun taalachterstand.

De activiteiten zijn gericht op:

- Het bieden van een voorziening waar Wassenaarse inwoners (multi) media kunnen lenen en de collectie kunnen raadplegen; en
- Informatie wordt verstrekt, en
- Leesbevorderings- en educatieve en culturele activiteiten binnen en buiten reguliere openingstijden worden geboden en groepen uit het primair onderwijs worden ontvangen; en
- de instelling moet een aantoonbaar goed netwerk hebben en goed zijn ingevoerd in de Wassenaarse gemeenschap. De instelling is ondernemend; en de bibliotheek ondersteunt het primair onderwijs in Wassenaar bij haar taak om leerlingen te leren lezen en leesvaardigheid te bevorderen.
- De bibliotheek is gecertificeerd door de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT).
- De instelling voldoet aan de vanuit de Wsob gestelde eisen aan een bibliotheekvoorziening om onderdeel van het bibliotheekstelsel te vormen.

Kunst- en cultuureducatie

Kunst- en cultuureducatie ondersteunt kinderen en volwassenen bij het vinden van hun weg in de wereld van kunst en cultuur.

Criteria kunst- en cultuureducatie

- De instelling heeft kennis van trends en ontwikkelingen en weet deze te vertalen in een aantrekkelijk activiteiten aanbod; en
- De activiteiten vinden plaats in Wassenaar en zijn gericht op inwoners van Wassenaar. Gelet op het beschikbare subsidiebudget zal hierin focus moeten worden aangebracht. Hierover worden nadere afspraken met de betreffende beroepsorganisatie;
- De activiteiten zijn primair gericht op muziekeducatie; en de instelling is daar waar mogelijk een partner voor het onderwijs en maatschappelijke instellingen; en
- Het aanbod van de instelling heeft voldoende bereik in Wassenaar en de instelling kan dit ook aantonen.

8. Leefbaarheid (economie, communicatie, erfgoed en strand)

Kern van het beleid

De natuur met zee, strand, het duingebied, het bosareaal en de vele historische landgoederen, buitenplaatsen, monumenten en de dorpskern maken Wassenaar tot een zeer aantrekkelijke woongemeente. Wij koesteren het tastbare historische karakter van ons dorp, dat deel maakt uit van de eigen identiteit van Wassenaar en geeft vorm aan onze hedendaagse leefomgeving. Dit thema omvat een breed scala aan activiteiten van organisaties of inwoners die gemeentelijke subsidie ontvangen en die allen tot doel hebben de leefbaarheid van Wassenaar te stimuleren of in stand te houden.

Zo organiseren ondernemers een divers aanbod aan activiteiten die het bezoek aan de winkelcentra aantrekkelijk maken. Deze activiteiten verlevendigen de winkelgebieden en dragen bij aan een goed ondernemersklimaat. Wassenaar waardeert deze initiatieven, stimuleert en faciliteert deze zo nodig.

De lokale omroep biedt een gevarieerd aanbod aan muziek, informatie en entertainment conform de wettelijke bepalingen in de Mediawet. Een keer in de vijf jaar wijst het Commissariaat voor de Media (CvdM) een lokale omroep aan. Per gemeente mag slechts een lokale omroep actief zijn. Bij de aanwijzing vraagt het Commissariaat advies aan de gemeenteraad. De gemeenteraad beoordeelt of een omroep een programmabeleidsbepalend orgaan heeft (pbo), dat representatief genoeg is voor de belangrijkste voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen en adviseert het CvdM hierover. Gemeenten hebben een zorgplicht voor de bekostiging van de eigen lokale publieke omroep. De basis hiervoor is terug te vinden in de Mediawet.

Trends en ontwikkelingen

Met de bezuinigen van 18 december 2018 is besloten de in maart van dat jaar vastgestelde Erfgoedvisie Wassenaar 2018-2024, 'Naar een erfgoedzorg voor iedereen' met het daarbij behorende uitvoeringsprogramma verder niet verder uit te voeren. Dat betekent dat de integrale bijdrage aan het nieuwe subsidiebeleid zich beperkt tot handhaven van de bestaande regeling van de monumentenwacht. Subsidie kan daarmee niet ingezet worden als middel om doelen uit de erfgoedvisie te realiseren. Het verder ontwikkelen van beleidskaders, dan wel stimuleren dat de beleidsdoelen worden bereikt is niet (meer) aan de orde.

Activiteiten/onderdelen die voor subsidie in aanmerking komen

Activiteiten ter bevordering van economie en bedrijvigheid

Om bezoek aan onze gemeenten aantrekkelijk te maken, willen wij naast een rijk winkelaanbod ook de uitstraling van de winkelgebieden vergroten. Wij willen ondernemersverenigingen stimuleren om activiteiten te organiseren die de uitstraling en de aantrekkelijkheid van de winkelgebieden vergroten. Het

kan gaan om eenmalige activiteiten of juist jaarlijks terugkomende activiteiten of bijdragen die zowel bij de winkelcentra als de inwoners.

Communicatie: lokale omroep

Uitvoering van de lokale omroepactiviteiten met als resultaat een lokaal toereikend media-aanbod, op basis van de Mediawet.

Communicatie: buurtbemiddeling en mediation

Initiatieven die met inzet van professionals erop gericht zijn problemen in de buurten en wijken met buurtbemiddeling en mediation op te lossen. Financieringsgrondslag wordt mede bepaald door regionale afspraken op niveau Haaglanden.

Erfgoed en monumentenwacht

Van toepassing is nog steeds de beleidsnota Voortbouwen op eigen waarde (2012). Dit beleid is erop gericht de cultuurhistorische kwaliteiten van Wassenaar te waarborgen en te respecteren door middel van activiteiten gericht op communicatie, kennis vergroten en –overdracht en vergroten van draagvlak. Wassenaar heeft een subsidieregeling voor de monumentenwacht. Dit houdt in dat een stichting, een ERM-gekwalificeerd bureau of een ander naar het oordeel van het college kundig bureau zonder winstoogmerk die zich ten doel stelt het verval van cultuurhistorische bouwwerken in de provincie Zuid-Holland te voorkomen, bouwkundige inspecties uitvoert die gericht zijn op sober en doelmatig onderhoud. Een gedeelte van de abonnementskosten zijn subsidiabel.

Daarnaast waardeert de gemeente de rondleidingen in de vleermuisbunker (stichting Bunkers), die onderdeel uitmaakt van ons erfgoed. Hier vindt niet alleen een populatie vleermuizen onderdak, maar is ook een educatief centrum ondergebracht die over de geschiedenis van de Tweede Wereld Oorlog vertelt.

Toezicht houden op het strand

Het toezicht op het strand is erop gericht om de veiligheid van badgasten aan het Wassenaarse strand te bewaken (preventie), het redden van drenkelingen, het verlenen van bijstand in geval van bijzondere activiteiten (bijvoorbeeld de Nieuwjaarsduik), het acteren als first responder bij onwelwordingen en andere incidenten op of nabij de Wassenaarse slag. De ambitie is dat het specifieke Wassenaarse karakter wordt behouden en versterkt als het gaat om de recreatievoorziening, de toegekende Blauwe Vlag als schoon- en veiligheidskeurmerk voor het strand blijft behouden en er wordt aangesloten bij het door Veiligheidsregio Haaglanden ontwikkelde beleid in relatie tot het strand. De Wet Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en zwemgelegenheden en de algemene plaatselijke verordening Wassenaar (APVW) zijn hier van toepassing.

Subsidiecriteria

De subsidiecriteria voor activiteiten ter bevordering van economie en bedrijvigheid

- De aanvraag moet gericht zijn op het stabiliseren dan wel vergroten van het aantal bezoekers in de winkelgebieden in Wassenaar ten opzichte van 2016; en
- De aanvraag wordt ingediend door een ondernemersvereniging; en
- Ondernemers dragen zelf bij: er is financiering door derden.

Algemene subsidiecriteria voor de lokale omroep

- Uitvoering geven aan de media wet en passend binnen het geldend beleid; en
- Een media-aanbod dat voldoet aan het toetsingsniveau van representativiteit.

Algemene subsidiecriteria voor de buurtbemiddeling en mediation

- Aansluiten bij de afspraken regio Haaglanden

Algemene subsidiecriteria voor erfgoed en de monumentenwacht

- De kennis, kennisoverdracht en toegankelijkheid van cultuurhistorische objecten en structuren worden vergroot; en
- De aanvraag is gericht op het behalen van de actuele beleidsdoelstelling en beoogde resultaten; en
- Het cultureel erfgoed is beter zichtbaar en beleefbaar; en
- Volgens het landelijk uitgangspunt is het profijtbeginsel niet van toepassing.

Aanvullende subsidieregeling voor monumentenwacht

- Een aanvraag voor het abonnement kan door natuurlijke personen (eigenaren) gedaan worden; en
- De aanvraag wordt behandeld op volgorde van binnenkomst volgens het principe: eerst- komt-eerst-maakt, tenzij wegens urgentie een andere volgorde is gewenst.

Algemene subsidiecriteria voor toezicht houden op het strand

- Subsidieontvanger heeft voldoende reddingsmaterialen en opgeleide vrijwilligers tot zijn/haar beschikking; en
- Er is een bemande EHBO-post; en
- De subsidiehouder werkt samen met strandexploitanten; en
- De subsidiehouder werkt samen met relevante maatschappelijke organisaties; en
- De subsidiehouder werkt samen met veiligheidspartners

[Bijlage 1 Uitkomsten participatietraject is toegevoegd als externe bijdrage]

[Bijlage 2 Enquête subsidieformulier is toegevoegd als externe bijdrage]